

VGO
media

Magazine

100 JAAR
radio
IN NEDERLAND
1919-2019

**Optimisme over publieke
omroep overheerst**

**Senioren en het bombardement
van de nieuwe media**

Voorplaat:
Zie pagina 4

Bart van Leeuwen
oedipoes.com

Inhoud

Pensioenen

Zijlijnen	3
PNO-pensioen uit de gevarenzone	8
Uit het Verantwoordingsorgaan	21

Vereniging

Algemene Vergadering	8
Discussie over de publieke omroep	10
Nieuwe voorzitter Hella Liefting	15

Rubrieken

Column Arie Bras	14
Geranium & co	22
Dankbetuigingen	29
Welkom	30

En verder

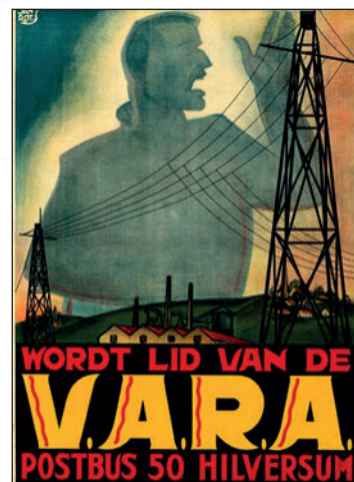
Senior, wees wijs met de media	4
Nieuw in de redactie	7
Vroege(re) vogels	16
De geboorte van het publieke bestel	24

Betaaldata 2019

20 juni • 24 juli • 22 augustus • 24 september
24 oktober • 21 november • 19 december

22

24

Juni 2019

Nr. 109

VGOmedia Magazine is het kwartaalblad van de Vereniging van Gepensioneerde medewerkers van de Omroep en andere Media.

Bestuur VGOmedia

Voorzitter: Hella Liefting • Vice-voorzitter: Ynskje van den Brakel Visser • Secretaris: Madelon van Waart
Penningmeester: Ruud Leyendekker
Bestuursleden: Henk van der Horst, Bob Ris, Arie Smit.

Adres VGOmedia:

Naarderstraat 81-15, 1251 BG Laren bestuur@vgomedia.nl

VGOmedia Magazine

Redactie: Govert van Brakel, Louis van Hattem (vormgeving), Willem Hekhuis (eindredactie), Evert Kooij, Joke Licher.

Ontwerp logo 100 jaar radio in Nederland:
Mendy van Hattem

Medewerkers aan dit nummer:

Arie Bras, Henk van der Horst, Jan de Kleijn, Hella Liefting.

Druk: Drukkerij Esed, Spakenburg

Redactie

VGOmedia Magazine: Waterhoen 5, 3831 HT Leusden
magazine@vgomedia.nl

Website

www.vgomedia.nl

Ledenadministratie

Berlagelaan 147, 1222 JS Hilversum
ledenadministratie@vgomedia.nl

Het akkoord, het frame en de subsidie

ZIJ ZIJN

Hella Liefing, voorzitter van VGOMedia geeft haar mening over pensioen- en andere zaken

Als de FNV-leden het goed vinden - dat lag toen ik dit schreef nog in de schoot van de toekomst verborgen - ligt er na negen jaar onderhandelen eindelijk een pensioenakkoord. Eigenlijk is het raar dat alleen FNV-leden stemmen over iets dat zo wezenlijk is voor ons allemaal, maar dit terzijde. Het is een akkoord op hoofdlijnen, en voor we er echt iets van kunnen vinden moeten we veel meer inzicht verwerven in de details en de uitwerking. Het lijkt erop dat de stelselwijziging gunstig kan uitpakken voor de gepensioneerden. Dat mag misschien ook wel eens, na kortingen en tien jaar uitblijven van indexering.

Over de inhoud komen we later nog wel eens te spreken; ik wil het hier even hebben over de woordkeuze bij de presentatie van het akkoord en in de media. Het woord subsidiëring viel nogal eens. Het akkoord maakt een einde aan de subsidie die jongeren met hun premie in de doorsneesystematiek aan ouderen geven. Wij gepensioneerden hebben tot we 45 waren, ook die subsidie betaald. Na die leeftijd hebben we tot ons pensioen geprofiteerd van de premie van de toenmalige jongeren.

Het ligt dus allemaal iets genuanceerder. Als je nu de schaar in deze systematiek zet gaat die tweede helft verloren, ter waarde van 50 miljard euro.

Maar los van deze technische inhoud, dat woord subsidie begon me danig te irriteren. Omdat het woord meteen werd overgenomen, was het akkoord meteen geframed. Framen betekent inkaderen, in een lijstje doen. Wat buiten het kader valt zie je dan niet, of minder scherp. Niemand die opmerkte dat wij gepensioneerden dus allemaal die 'doorsneepremie' hebben betaald en dus zelf naar hartenlust hebben meegesubsidieerd. Alsof wij niet allemaal premies en belastingen betalen waar we nooit gebruik van maken. Dat is niet zielig of oneerlijk, dat is de kracht van solidariteit en van het collectief.

Ja, ouderwetse termen, maar ze zijn me dierbaar. Ik geloof heilig dat wat je samen kunt doen, meer resultaat oplevert dan wat een mens in zijn uppie kan bereiken. We worden daar niet alleen beter van, maar ook gelukkiger. Ik ben vaak genoeg elders geweest om te beseffen hoeveel waarde het collectief besef in ons land heeft. Het positieve aan mijn ergernis over het S-woord is dat ik daar weer eens bij stil heb gestaan. En omdat ik er een stukje over mag schrijven, weten jullie meteen waar ik voor sta.

Senior, wees wijs met de (oude en) nieuwe media

De krant, tv, sociale media, internet, smartphones, podcasts, YouTube, Facebook, WhatsApp, Instagram... In de wereld van vandaag komt de hele dag door een constante stroom informatie binnen via oude én nieuwe media. Het is voor veel senioren niet meer bij te benen. Hoe ga je met die informatiestroom om? Hoe herken je nepnieuws? Wat kan je met de nieuwe media? Waar moet je voor oppassen? Dat komt aan de orde tijdens 'Wijs met media voor senioren', een reeks bijeenkomsten voor senioren, georganiseerd door het Nederlands instituut voor Beeld en Geluid en SeniorWeb.

door Joke Licher

"Wij willen de deelnemers een handvat bieden om bewust en kritisch om te gaan met oude én nieuwe media" vertelt Kim Visser van Beeld en Geluid, hét media-instituut van Nederland. Veel ouderen staan wat huiverig tegenover social media. Dat is jammer want die hebben hen veel te bieden. Als je weet hoe je er mee om moet gaan, kunnen ze je wereld verruimen. Je kan bijvoorbeeld makkelijk rechtstreeks contact maken met vrienden en verwanten ver weg.

Je kan foto's delen met je kleinkinderen; hen volgen op Facebook.

"Er zijn ook zo veel leuke apps", zegt Vera van Brakel. Zij is vrijwilligster bij Beeld en Geluid en betrokken bij het opzetten van de bijeenkomsten. "Weet je dat er een app is van het Rijksmuseum. Daarmee kan je zelfs schilderijen in detail bekijken. Prachtig toch als je vroeger graag naar het museum ging maar er nu niet meer naar toe kunt."

Nieuwe media hebben ouderen zo veel te bieden; het is zonde als je daar geen gebruik van maakt, is haar boodschap. Je kan cursussen volgen, online spelletjes doen, de wereld in huis halen.

Theo Koomen was een van de grootste verspreiders van 'fake news'. Hij verzoner van alles bij

Maar een deel van de ouderen ziet vooral de gevaren. Kim Visser: "Sommigen zijn bang voor 'phishing mails' of andere slinkse trucs waarmee oplichters proberen hen de inloggegevens van hun bankrekening of geld te ontfutselen. Maar als je weet waar je op moet letten, hoef je daar niet bang voor te zijn. Op de bijeenkomsten zijn vrijwilligers aanwezig van SeniorWeb, een landelijke vereniging die de digitale wereld begrijpelijk wil maken. Zij helpen ouderen phishing mails te herkennen, en leggen uit wat je wel of juist niet moet doen. Na afloop kan iedereen met vragen bij hen aankloppen."

De bijeenkomsten worden dit jaar voor het

eerst gehouden en vinden plaats bij Beeld en Geluid. De eerste zijn inmiddels achter de rug. “Ze lopen allemaal anders”, zegt Kim Visser. Want de deelnemers hebben een duidelijke inbreng. De ene keer overheerst de angst voor de nieuwe media en wordt vooral daar op ingegaan. Een andere keer willen mensen vooral weten hoe media - oud en nieuw - te werk gaan.

Nepnieuws

“Ik ben vooral gekomen omdat ik wil weten hoe ik nepnieuws kan herkennen” zegt mevrouw Verweijen, een van deelnemers aan de bijeenkomst op Goede Vrijdag. En dan denkt zij vooral aan nepnieuws of gekleurd nieuws in de ‘oude’ media. “In de krant, op de site van NOS en RTL.”

Een pasklaar antwoord krijgt zij niet; is er ook niet. “Kritisch zijn. Verschillende bronnen raadplegen”, is het advies van Yves Eijck die deze vrijdag optreedt als presentator. “Verschillende artikelen, foto’s en televisiebeelden over hetzelfde onderwerp of dezelfde gebeurtenis met elkaar vergelijken. Daaruit je conclusie trekken.”

Sinds het aantreden van president Trump in de Verenigde Staten staat nepnieuws volop in de belangstelling. Volgens de omschrijving in Van Dale is nepnieuws niet op feiten gebaseerd, suggestief en wordt het gebruikt om te beïnvloeden of geld te verdienen. Het woord staat pas sinds 2018 in de Van Dale, maar het begrip is al veel ouder.

Vera van Brakel: “Al in de tijd van Hendrik de

Achtste, u weet wel die Engelse koning die zo vaak is getrouwd, had je het eigenlijk al. Toen hij weer eens ging trouwen, liet hij een schilderij maken van zijn aanstaande die hij nog nooit had gezien. Daarop was zij een echte schoonheid. Maar toen hij haar in werkelijkheid zag, viel het behoorlijk tegen. Dat kan je ook een vorm van nepnieuws noemen. Hij zou misschien wel nooit met haar zijn getrouwd, als hij van te voren had geweten hoe ze er echt uitzag.”

Obama

In deze tijd kan je met fotoshoppen de

Sinds het aantreden van president Trump in de Verenigde Staten staat nepnieuws volop in de belangstelling

oorspronkelijke foto; hierop loopt Obama als wereldleider voorop. In een Egyptische krant stond dezelfde foto, met één verschil: niet Obama maar de Egyptische liep nu voorop.

werkelijkheid geweld aandoen. “Kijk, zegt Yves. “Op deze foto zie je president Obama samen met de president van Egypte en nog een paar hoge heren op een internationale bijeenkomst. Dit is de

Vera van Brakel (Beeld en Geluid) aan het woord

Foto s: Louis van Hattem

Joke Licher in gesprek met Kim Visser van Beeld en Geluid

En wie herinnert zich niet deze foto uit 2017 waarop Alexander Pechtold (D66) te zien is bij een demonstratie van radicale islamieten waar hij helemaal niet bij was.”

Niet alleen je ogen ook je oren kan je niet altijd geloven. Want ook met geluidsfragmenten in video kan worden geknoeid. Yves laat een beeldfragment zien waarop mevrouw Kroes

Iedereen in de zaal steekt zijn vinger op op de vraag wie er een *smartphone* heeft

aan het woord is. Zij zegt: ‘Dat betekent dat zij het niet via mij te weten zijn gekomen.’ Als je het woordje ‘niet’ schrappt, krijgt het een heel andere lading. En dat kan, zonder dat

het opvalt. Want het beeld wordt zo gemanipuleerd dat aan haar lippen niet te zien is dat een woordje is weggelaten.

Smartphone

Omdat de bijeenkomsten plaats vinden bij Beeld en Geluid kan ter illustratie rijkelijk wor-

den geput uit het beeld- en geluidmateriaal dat daar ligt. Yves: “Het media-archief omvat 1 miljoen uur aan radio- en tv-programma’s. Dat is 116 jaar aan een stuk kijken.” Eén van de fragmenten die hij laat zien, stamt uit de begintijd van de mobiele telefoon, zo’n 20 jaar geleden. Jongeren en ouderen wordt gevraagd of zij een mobiel zouden willen hebben. Een greep uit de reacties: “Nee hoor, ik hoef niet altijd bereikbaar te zijn.” “Ik heb al een gewone telefoon, waarom zou ik ook nog een mobiele willen?” “Ik heb al een antwoordaparaat. Dat vind ik wel genoeg.” En nog een hele mooie: “Ik ben ook gelukkig zonder...”

En nu? Nu kan je je bijna niet meer voorstellen

dat je het ooit zonder hebt gedaan. Iedereen in de zaal steekt zijn vinger op als Yves vraagt wie er een smartphone heeft. Om te bellen, maar ook omdat het handig is dingen te kunnen checken. “Ik heb er net nog heel veel plezier van gehad. Ik was in de verkeerde bus gestapt en dank zij mijn smartphone kon ik kijken hoe ik hier moest komen en was ik toch nog op tijd,” zegt een van de deelnemers. Maar uren per dag online zijn? Of honderden whatsappjes per dag versturen zoals jongeren? Nee, daar moeten de aanwezigen niet aan denken. Dat begint op een verslaving te lijken. “Als ik er tien per dag verstuur, is het veel.”

Nostalgie

Op de bijeenkomsten is ook ruimte voor nostalgie. Samen terugkijken op bijna 70 jaar Nederlandse televisie. Jeugdsentiment met Swiebertje en Ja Zuster, Nee Zuster. Even luis-

Vera van Brakel met de Senior-Web-vrijwilligers Floor Roest (l.) en Richard van Kampen

teren en kijken naar Wim Kan, Wim Sonneveld en Toon Hermans. Fragmenten uit Stiefbeen & zoon en nog veel meer. En in de zaal staat een kast vol objecten uit programma's van toen. Zoals de flapschoenen van Pipo de Clown. "En herkent iemand deze helm?" vraagt Yves. "Nee het is niet de helm van Willempie... Het is de helm van sportverslaggever Theo Koomen. Die droeg hij toen hij in de jaren '70 achterop de motor voor de radio verslag deed van de Tour de France. Hij is een van de grootste verspreiders van 'fake news'. Hij verzon er van alles bij en maakte het zeker aan het begin van etappes een stuk spannender dan het was. Hij verzon ontsnappingen. Want in het begin van een etappe gebeurde er zo weinig en hij wilde de luisteraar toch iets bieden. En er was toch niemand die het zag."

Ook mediawijzer worden?

Het is dit jaar voor het eerst dat de bijeenkomsten 'Wijs met media voor senioren' worden gehouden. Er staan nog twee afleveringen gepland: op 12 juli en 20 september. Opgeven kan www.beeldengeluid.nl/bezoek/agenda/wijs-met-media-voor-plussers. De kosten bedragen € 14,50. Leden van SeniorWeb betalen € 10,00. Het is de bedoeling dat in oktober een nieuwe reeks begint, eveneens georganiseerd door Beeld en Geluid in samenwerking met SeniorWeb. Ideeën over de exacte invulling van deze nieuwe reeks zijn nog volop in ontwikkeling.

Nieuw in de redactie

Foto: Louis van Hattem

VGOMedia Magazine heeft in de persoon van Evert Kooij een nieuwe redacteur. Kooij (1953) is de opvolger van Willem Nijeboer die eerder dit jaar, na trouwe dienst sinds begin 2015, afscheid van ons nam. Kooij heeft meer dan vier decennia bij kranten en omroepen gewerkt. Hij be-

gon in 1976 als leerling-journalist bij het toenmalige Lelystadsblad. Twee jaar later stapte hij over naar het Algemeen Dagblad. In 1983 begon Kooij bij de omroep. Hij was werkzaam bij Radio Rijnmond, NCRV en NOS.

In 2016 keerde hij terug naar Lelystad, waar hij zijn werkzame leven afrondde als redacteur bij Omroep Flevoland. Ruim veertig jaar na zijn eerste baantje in Lelystad ging hij daar op 1 april met pensioen.

Daarmee was spreekwoordelijk de cirkel rond, maar zo ziet Kooij het niet. "Ik ga aan de slag als schrijver, onder andere dus voor VGOMedia Magazine. Ik verheug me op verhalen met en over gepensioneerden uit de mediawereld."

Het is niet voor het eerst dat Kooij in de voetsporen van Willem Nijeboer treedt. "In 1983 was ik zijn opvolger als sociaal-economisch redacteur bij de NCRV-radio. Net als toen zal ik mijn best doen om het even goed te doen als mijn gewaardeerde voorganger."

Willem, bedankt

Ruim vier jaar lang heeft Willem Nijeboer deel uitgemaakt van de redactie. Verhalen geschreven, onderwerpen aangedragen, pittig meegediscussieerd tijdens redactievergaderingen. Naast dat werk voor VGOMedia deed en doet Willem nog veel meer op vrijwilligersgebied, zoveel dat hij een keuze moest maken. De redactie dankt Willem van harte voor zijn inzet. En we zijn blij dat we hem niet helemaal kwijtraken: Willem en zijn vrouw Joke hebben de correctie van het blad op zich genomen.

Pensioen uit de gevarenzone

door Willem Hekhuis

Het blijft spannend voor veel gepensioneerden in ons land: worden we straks gekort op ons pensioen of niet? Wie zijn pensioen echter van PNO Media krijgt, kan vrijuit ademen: "PNO is de dans ontsprongen". Dat zei MPD (PNO)-directeur Walter Mutsaers donderdag 16 mei tijdens de Algemene Vergadering van VGOmedia. Hij hield nog wel een heel klein slagje om de arm: "De kans op korten is heel erg klein of zelfs van de baan."

Zo'n 65 leden bezochten de voorjaarsledenvergadering van VGOmedia, die als (bijna) altijd plaatsvond in De Blaercom in Blaricum. De bijeenkomst werd geleid door Ynskje van den Brakel Visser die als waarnemend voorzitter na het onverwachte terugtreden van Arie Smit, de honneurs waarnam.

Direct aan het begin van de vergadering vroeg Erik Boshuizen het woord. Hij wees op de petitie die de koepelorganisaties KNVG en NVOG aan de Tweede Kamer willen aanbieden (is intussen gebeurd, op 28 mei – red.) en waarin de gepensioneerden betrokkenheid eisen bij de onderhandelingen over een nieuw pensioenstelsel. Hij stelde voor dat VGOmedia expliciet steun aan de motie zou betuigen. "Doen we", zei Van den Brakel Visser kort maar krachtig. (En de volgende dag al ging er een mailtje met deze inhoud richting KNVG – red).

Financiën

Penningmeester Ruud Leyendekker kon melden dat ondanks teruglopende inkomsten de vereniging ook dit jaar weer wat geld over heeft gehouden. Wat over is, wordt gereser-

veerd voor het viertal van het 50-jarig bestaan van de vereniging. In 2021 is het zover.

De penningmeester bracht, voor het eerst in jaren, en heel voorzichtig, een eventuele toekomstige contributieverhoging ter sprake. "Zolang PNO Media niet indexeert, blijven wij streven naar een gelijkblijvende contributie. Maar..."

Frans van Geest nam na twee jaar afscheid van de kascommissie. Hij wordt opgevolgd door Marianne Eggink die samen met Jaap Meijer de financiën over 2019 zal controleren.

Nieuwe voorzitter

Er waren geen tegenkandidaten voor het voorzitterschap en dus werd in die functie, onder applaus, bestuurslid Hella Liefing benoemd (zie voor een portret van de nieuwe voorzitter pagina 15).

Pensioen

PNO Media was aanwezig in de personen van voorzitter Nelly Altenburg en directeur Walter Mutsaers. Beiden gaven een korte toelichting op beleid en cijfers van het pensioenfonds. Mutsaers kon met enige trots melden dat wat dekkingsgraad betreft PNO een aantal andere fondsen heeft ingehaald; een mogelijke korting is zo goed als van de baan. En PNO was een van de slechts drie fondsen die vorig jaar een positief rendement wisten te behalen. Over de laatste 10 jaar was het rendement op de beleggingen gemiddeld 8,5%.

Klapstuk van de middag was een paneldiscussie over de toekomst van de publieke omroep – waarover meer op de volgende pagina's.

ne

De bovenzaal van De Blaercom was zoals altijd goed gevuld.

Meer foto's van deze bijeenkomst op de volgende pagina's

Foto's: Jan de Kleijn

Hoe een 'smeltende ijsscho

door Evert Kooij

Politieke, maatschappelijke en commerciële krachten komen op de publieke omroep af. Drie mannen met een lange staat van dienst in de mediawereld discussieerden op de Algemene Vergadering van 16 mei over de vraag of het bestel klaar is voor de toekomst. Een gesprek over bedreigingen en kansen door voormalig omroep-directeur Fons van Westerloo, oud-programmamaker Ad van Liempt en Louis Heinsman, vroeger hoofd Internationale Zaken van de NOS en de NPO.

*Fons van Westerloo:
"De publieke omroep
doet het goed"*

Het stond van tevoren al vast dat bespiegelingen over de toekomst van de publieke omroep aan een zaal met VGOMedia-leden welbesteed zijn. En dan is er ook nog eens goed nieuws, want met de toekomst van het publieke bestel zit het wel goed. Fons van Westerloo vindt althans dat er geen reden is tot pessimisme. "De publieke omroep doet het goed", vindt de

*PNO-voorzitter Nelly
Altenburg aan het
woord*

Foto's: Jan de Kleijn

vroegere zenderbaas van SBS en RTL. Daarbij verwijst hij naar de prominente plek voor NPO-programma's in de dagelijkse kijkcijfers-top tien. Ad van Liempt kan, zijn ergernissen over wat in Hilversum mis is gegaan en nog steeds misgaat ten spijt, zijn optimisme niet verbergen. Ondanks het "wezenskenmerk van zeventig jaar fundamentele verdeeldheid in Hilversum"

staat de publieke omroep nog overeind. Naar de mening van Louis Heinsman is de publieke omroep "voor zover mogelijk op de toekomst voorbereid". Tot zover het goede nieuws wat Heinsman betreft, want hij voegt er een "grote maar" aan toe. Hij maakt zich zorgen over het draagvlak in een mediawereld waarin grote spelers steeds machtiger worden.

Desastreus

Toen de publieke omroep vorm kreeg, waren het de leden die de omroepen droegen. Daarmee was het bestel in de maatschappij geworteld, zegt Heinsman. Anders dan bijvoorbeeld bij de BBC, waar de overheid voor het draagvlak zorgde. "Maar steeds minder

ts' blijft drijven

Nederlanders binden zich aan een omroep, waarmee de publieke omroep zijn anker in de samenleving verliest.”

Terwijl de ledenaantallen afnemen en de STER-inkomsten dalen, gaat ook de overheidsbijdrage omlaag, zegt Heinsman. “Als dit doorzet is dat desastreus.” Van Liempt vindt dat het verkeerd is gegaan toen radioluisterraars en televisiekijkers geen omroepbijdrage

meer hoefden te betalen en de programma's met belastinggeld werden gefinancierd. “Het gevolg is dat we de term ‘En dat allemaal van ons belastinggeld’ nog vaak gaan horen. “En”, zegt Van Liempt, “sinds die fiscalisering zie je de niet aflatende neiging van de politiek om zich met de omroep te bemoeien”.

Van Westerloo vindt het juist goed dat de publieke omroep uit de algemene middelen wordt betaald. “Als het kijk- en luistergeld niet was afgeschaft, zou dat nu massaal geweigerd worden.” Over de financiering van de publieke omroep gesproken, Van Westerloo zou het een

zegen vinden als de publieke zenders reclamenvrij worden. Heinsman zegt daarover: “Dat vraagt om een betrouwbare politiek die zorgt voor een gegarandeerde inkomstenstroom”.

Goedkopere techniek

Tot nu toe heeft de NPO de schade van de dalende inkomsten weten te beperken door de productiekosten omlaag te brengen, zegt Van Liempt. Dat is te danken aan de goedkopere techniek. Vroeger ging er veel geld zitten in camera-apparatuur en live-verbindingen. “Tegenwoordig kan het Journaal veel goedkoper overal live vandaan komen. De publieke omroep heeft hierdoor op briljante wijze bezuinigingen verricht.”

Van Westerloo vindt dat het in Hilversum en Den Haag te vaak over geld gaat. “De politiek

moet bepalen wat we met de publieke omroep willen. Als je dat hebt vastgesteld, kun je kijken hoeveel geld er nodig is en of je wel of niet moet bezuinigen.”

Hetzelfde geldt voor de vraag hoeveel televi-

*Ad van Liempt:
“Er wordt op jonge mensen geparasi-
teerd”*

*Waarnemend voor-
zitter Ynskje van den
Brakel Visser leidde
de vergadering*

sienetten de publieke omroep moet bedienen. Van Westerloo: "Bepaal eerst wat je wilt maken en kijk dan of we terug moeten naar twee netten. Of misschien is de uitkomst wel dat het er drie moeten blijven of vier moeten worden."

*Erik Boshuijzen
vraagt het woord*

*Bloemen (van
penningmeester
Ruud Leyendekker)
voor de nieuw
gekozen voorzitter*

John de Mol

Van Liempt ziet maar weinig programma's die nog volgens de oude kwaliteitsstandaard worden gemaakt. Door de bezuinigingen belandt veel productiewerk bij zzp'ers, van wie te veel gevraagd wordt. "Er wordt op jonge mensen geparasiteerd. Dat gaat ten koste van de kwaliteit, het ziet er vaak niet uit. Soms is het zelfs moeilijk te verstaan omdat het geluid zo slecht is."

Intussen komt de concurrentie vooral uit het buitenland. Heinsman wijst op Netflix, een bedrijf dat tien jaar geleden in de VS alleen nog dvd's uitleende. "Nu heeft Netflix drie miljoen Nederlanders met een betalend abonnement." En wat moeten we denken van John de Mol, volgens Van Westerloo "de grootste plunderaar van het westelijk halfrond". Dat De Mol het Nederlandse medialandschap wil beschermen tegen grote internationale spelers als Google en Facebook, is naar de mening van Van Westerloo niet waar. "Laat je niet door De Mol bedotten, het gaat hem alleen maar om geld."

55-plussers

Geluk bij een ongeluk is volgens Van Westerloo dat de gefortuneerde media-ondernemer maar niet begrijpt dat hij verkeerd bezig is door overal sterren en programma's op te kopen. "Daarmee verliest hij de gunfactor bij het publiek. Hij zou meer succes hebben als hij als een sluipmoordenaar te werk zou gaan." Dat veel NPO-programma's het blijkens de kijkcijfers goed doen, kan niet verhullen dat de publieke omroep het van de ouderen moet hebben. Van Westerloo vertelt over een presentatie die hij bij de KRO gaf over de kijkcijfers van Brandpunt. Die zagen er op het eerste gezicht prachtig uit, zegt Van Westerloo. Maar toen hij de scores naar leeftijd uitsplitste, bleek het publiek uit bijna alleen maar 55-plussers te bestaan.

Van Westerloo: "De reactie was dat de jongeren van nu vanzelf komen als ze ouder zijn. Maar die aanwas komt er niet. Er is een heel andere mediabesteding ontstaan. Die is digitaal, er blijft geen tijd meer over voor de traditionele omroep."

Dramatische misgrepen

Hoe rijmt Van Westerloo dat met zijn eerder genoemde stelling dat de publieke omroep niet al te somber naar de toekomst moet kijken? Zijn antwoord is dat "in een beschaafd land altijd plaats is voor een publieke omroep". Om daar aan toe te voegen dat het publieke bestel zich inhoudelijk moet onderscheiden. Van Westerloo, die commissaris is bij Persgroep Nederland, verwijst naar de groei die Volkskrant en Trouw doormaken, terwijl De Telegraaf het moeilijk heeft. "De publieke omroep moet inzetten op verdieping, waarbij ook ruimte voor amusement moet zijn."

Van Liempt vindt dat 'Hilversum' zich beter moet organiseren. "Het bestel is een crime." Dat heeft volgens Van Liempt geleid tot "dramatische misgrepen". Hij noemt het opheffen van het dagelijkse nieuwsprogramma Netwerk van AVRO, KRO en NCRV. Daarvoor in de plaats kwam het opiniërende 'Uitgesproken', afwisselend gevuld door EO, VARA en WNL. Na een seizoen verdween Uitgesproken al weer. "Dat was een herzuiling in een tijd waarin de wereld om ons heen ontzuilde." In het rijtje misgrepen past volgens Van Liempt ook de afsplitsing van de NTR (toen nog NPS) van de NOS. Waarop Louis Heinmans de gedachte uitsprekt dat minister Slob van Mediazaken wel eens zou kunnen aansturen op een fusie van NOS en NTR.

Netmanagers

Van Liempt is blij dat de programmering van de zenders een verantwoordelijkheid is geworden van de netmanagers. "Dat is een van de beste beslissingen geweest." Maar nog steeds vindt hij dat de omroepen te veel invloed willen hebben. "Want nu hoor je dat de macht van die verdomde netmanagers te groot is." Van Liempt kan zich wel vinden in het idee van vertrekkend NTR-baas Paul Römer om de omroepen om te vormen tot productiehuisen zonder gegarandeerde zendtijd. Die zouden ze moeten verdienen met het produceren van

goede programma's.

Het zou volgens Van Liempt het sluitstuk zijn van een lange discussie over centrale of decentrale aansturing, die in de jaren vijftig van de vorige eeuw begon met de komst van het NOS Journaal (toen nog NTS Journaal) en Studio Sport (toen nog Sport in Beeld). Dat had volgens Van Liempt het voorbeeld moeten zijn voor veel meer gezamenlijkheid.

Waarschuwingen waren er, in de tijd dat Van Liempt programmamaker was genoeg, zegt hij. "Het is al 25 jaar geleden dat consultants binnenkwamen met de boodschap dat we op een smeltende ijsschots zaten. Maar de voorspelling dat we ten onder zouden gaan, is niet uitgekomen. De publieke omroep drijft nog."

Ook voor scheidend voorzitter Arie Smit waren er bloemen

De landkaart van je leven

Laatst lichtte een oude man even zijn hoed toen hij mij voorbijliep. Ik schrok ervan. Wie was dat?

Thorbecke? Frederik van Eeden?

Zo oud ben ik dus zelf ook geworden. Hij beschouwde mij als iemand van zijn tijd. Ik was zijn gelijke. De tijd is meedogenloos.

Het duurt niet lang meer of ik help oude vrouwtjes niet meer oversteken en ik sta niet meer op in de bus voor iemand, nee: jongeren duwen *mij* straks langs de toeterende auto en ze staan op voor *mij* in de metro. Nou ja, als ze niet teveel afgeleid zijn door iets op hun hoofd of in hun hand.

Oude mensen zijn niet zo populair.

Daarom was ik wel blij met Stef Bos. Die zei laatst op de televisie dat hij zo kon genieten van een ouwe kop. Een gezicht met veel rimpels. Hij noemde dat: *de landkaart van een leven*. Prachtig gezegd. Hij genoot daarvan, zei hij. Met volle teugen, zei hij.

Zou dat nou echt?

Hij was 57 zei hij ook, langs zijn nog ongerimpelde neus weg. De leeftijd waarop veel mannen een treetje of dertig afdalen op de leeftijdsladder om nog snel een jong ding op te halen. Zo eentje zonder botox of siliconen en qua topografie nog enkel voorzien van twee welvende Alpen. Zodat de midlife man zich aan de restanten van zijn libido voor een laatste keer naar een hoogtepunt kan hijsen.

Maar het was wel confronterend.

Heb ik dat nou ook? Dat ik kan genieten van een landkaart van het leven op het gezicht van een rimpelig oudje? Ja, als

het je partner is, met wie je lief en leed hebt gedeeld. Dan blijft het voor altijd je meisje, je mannetje: je ziet de rimpelkaart niet eens.

Maar ik moet eerlijk zijn.

Ik ben al zo oud dat ik me Rudi Carell nog herinner. Die zat in een prijswinnende tv-show vast op een onbewoond eiland met een knappe zeemeermin, Esther Ofarim. Dus... stel, ik mag straks kiezen: een jaar naar een onbewoond eiland met een rimpelig landkaartmens óf met zo'n welvende Alpendeerne. Ik hoop niet dat het ooit zo ver komt, want wat een afschuwelijk dilemma!

Toch?

Heren?

Hallo?

Ook al omdat ik tegen die tijd niet meer weet wat ik ook alweer aan moest met die landkaartloze juffrouw. Maar aan de andere kant, om nou een jaar naar een landkaart te staren... Natuurlijk, ik zou de heftigste levensgebeurtenissen kunnen bespreken met het landkaartoudje. De diepste rimpels, zeg maar de hoofdsteden op de landkaart. Maar daarna. Moet je nóg elf maanden.

Ik zou het ouwetje, als het een vrouw is, wel complimenten blijven geven. Maar ook oubollige grapjes maken.

'Jouw ogen zijn als de Middellandse Zee...' 'Oooh, schat..., zó blauw?' 'Nee, zo waterig.'

Zodat je door haar resoluut het eiland wordt afgegooid, maar dat een zeemeermin je dan opvangt. Blijkt het Esther Ofarim te zijn. Zestig jaar later, dat wel.

Met een gezicht als een landkaart.

brasblog.simplesite.com

NIEUWE VGOMEDIA-VOORZITTER HELLA LIEFTING

‘Ik heb altijd gedaan wat ik leuk vond’

Hella Liefting is sinds 16 mei voorzitter van VGOmedia. Een jaar eerder was ze toegetreden tot het bestuur. Een bestuurslid met ideeën was ze, en ze vertelde over haar visie in het vorige nummer van ons magazine. Zei toen daarover: “Wij willen ons concentreren op pensioenen, vakgerelateerde zaken en gezelligheid”. Ze wilde de vereniging op die gebieden ‘actiever, zichtbaarder maken’. Zei ook: “Ik geloof in verbinden, samen met (oud)collega’s dingen ondernemen”. Nu ze, eigenlijk onverwacht, aan het roer staat, zal ze alle kans krijgen haar ideeën verder uit te werken.

Hella werd geboren in Zaandam, in 1951, als oudste van vijf kinderen. Op haar 14e verhuisde het gezin naar het Zeeuws-Vlaamse Axel waar ze verder opgroeide en naar school ging. Daarna werd het de School voor de Journalistiek in Utrecht, want dat ze daarheen wilde, wist ze al lang (“Ik maakte op de lagere school al krantjes”).

Wat volgde was een gevarieerde loopbaan in en buiten de journalistiek. Eerst zes jaar Volkskrant, daarna jarenlang de Vakbondskrant van de FNV (“Toen een gereputeerd medium op sociaal-economisch gebied”) die opgevolgd werd door het FNV Magazine.

Op haar 38e stapte ze, na een telefoontje van NOS-actualiteitenchef Ton Kamlag, over naar de televisie: het toenmalige NOS Laat. Ze werd er chef economie, plv. eindredacteur en later eindredacteur, maakte daar de Golfcrisis en de Golfoorlog mee (“Veel improviseren. Een heerlijke tijd.”)

John de Mol

Na tien jaar NOS volgden een paar jaar bij John de Mol Producties (“Barre tijd. Heel hard gewerkt en veel geleerd”) en daarna kwamen er twee jaren bij KPN waar ze werkte aan de introductie van de i-Mode, een soort voorloper van onze Whatsapp, die het niet haalde.

In 2004 doemde de journalistiek weer op, bij het ANP, waar ze adjunct-hoofdredacteur werd en verschillende reorganisaties doorvoerde.

De volgende stap, ze was 58 inmiddels, was een zelfstandig bestaan als consultant. Onder andere via haar eigen bedrijf Menerva Media pakte ze adviesklussen en projecten aan. Pakt ze nog steeds aan, want al ontvangt Hella al een paar jaar PNO-pensioen, ze werkt nog steeds. Zij het wat kalmer aan dan vroeger.

Een korte samenvatting van deze wisselende loopbaan: “Ik heb altijd gedaan wat ik leuk vond”.

Muziek

Verder mag u weten dat onze voorzitter een ‘enorme muzikliefhebber’ is (“Echt alle muziek, van La Traviata tot de Travelling Willburys”), erg van moderne kunst houdt en graag en veel leest en ook graag reist.

En intussen leert ze nog dagelijks bij over pensioenen en alles wat daarmee samenhangt.

“Ik weet er eigenlijk nog heel weinig van. De pensioenmaterie is veel interessanter dan ik had gedacht.”

CARLA VAN LINGEN EN JOOST HUIJSING

Vroege(re) vogels

Carla van Lingen (71) en Joost Huijsing (67) vormen een omroeptandem. Ze leerden elkaar op de werkvloer kennen bij de VARA aan de Heuvellaan, begonnen ook aan een privérelatie en waren jarenlang samen de drijvende kracht achter het natuur- en milieuprogramma Vroege Vogels. Voor wie niet uitslapen kan of wil: het is nog steeds iedere zondagmorgen van 7 tot 10 te beluisteren op Radio 1.

door Govert van Brakel

Foto's: Louis van Hattem e.a.

Carla van Lingen en Joost Huijsing in gesprek met Govert van Brakel

Vroege Vogels is een radio-uitgangsbord van de VARA, tegenwoordig moet je zeggen: van BNNVARA. Het programma bestaat al meer dan veertig jaar en is met die staat van dienst een van de langstlopende radioprogramma's. Jarenlang was Carla eindredacteur en Joost de samensteller. Bij het vertrek van Carla nam Joost haar taak over, al moest hij nog wel even solliciteren naar de vacant gekomen positie.

Vroege Vogels is een van de weinige radioprogramma's die nog worden uitgezonden vanaf locatie. Dat is te danken aan Carla en Joost. In 2005 moesten alle omroepen voor uitzending

van hun programma's op Radio 1 verhuizen naar de studio's in het gebouw van de NOS op het Mediapark.

Carla: "Dat vonden we niks. Van de VARA-leiding mochten we naar buiten. Op voorwaarde dat het niets zou kosten. Zo kwamen we in 's-Graveland terecht op het landgoed van Natuurmonumenten." De uitzending vond plaats vanuit het Capitool, bij televisiekijkers vast ook nog bekend van het toenmalige politieke discussieprogramma van de NOS. Een enkele keer begaf de verbinding het. Op een dergelijke noodsituatie was geanticipeerd. Joost: "In de studio in Hilversum lag een noodband klaar. Daar stonden onder andere versjes van presentator Ivo de Wijs op en de column van Midas Dekkers. Terwijl die band werd uitgezonden raceten wij naar Hilversum om daarvandaan de uitzending weer live op te pakken."

Sinds begin 2013 ontvangt presentator Menno Bentveld zijn gasten in de voormalige boerderij Stadzicht bij het natuurgebied Naardermeer. De boerderij is eigendom van Natuurmonumenten.

Gouden greep

Heel lang werd het programma door twee mensen gepresenteerd. Een formule die uit

nood werd geboren. Halverwege de jaren tachtig dreigde Vroege Vogels weg te kwijnen. Carla: "Het programma hopte van plantendokter naar dierenarts. Het ging niet goed meer. Joost en ik stelden onze zorgen aan de orde op een vergadering. Onze toenmalige chef, Rob Bijnsdorp, zei toen: 'Als jullie het beter weten, dan ga je het maar zelf doen'." Van dat moment af kregen 'milieu', klimaat en dierenwelzijn een volwaardige plaats naast het aandachtsgebied 'natuur'. En voor de luisteraars kwam er een stem bij. Presentator Letty Kosterman kreeg gezelschap van tekstdichter en voormalig cabaretier Ivo de Wijs. Dat was een gouden greep.

Ivo de Wijs

Carla en Joost legden de basis voor de radio-carrière van De Wijs. Hij debuteerde in 1980 op de radio in het consumentenprogramma Keuren en Kiezen. "Wij vonden dat een suf

en saai programma en schreven samen een stuk waarin we aangaven hoe het anders en beter zou kunnen," vertelt Carla. "Produkten werden beoordeeld. Er werd niet gekeken naar hoe ze tot stand kwamen." Joost: "Ivo had net in een ander programma verteld dat hij gestopt was met het Kabaret Ivo de Wijs en dat hij nu wel in de ww zou komen. Hier lag een kans voor ons."

'Ze staken of ze staken niet. Aan een mögelijke staking hebben we niets'

Van Lingen en Huijsing togen naar Amsterdam, naar het woonadres van De Wijs. Carla: "Wij stonden bij hem voor de deur met een fles wijn. Dat was niet nodig geweest. Ivo bleek een bierdrinker. Maar onze missie slaagde." Na de opheffing van het pro-

gramma verhuisde het trio naar de actualitei-

tenrubriek De Wekkerradio.

Uiteindelijk zou Ivo overstappen naar Vroege Vogels en er twintig jaar lang zijn stem en talent aan lenen. Hij groeide uit tot hét gezicht van het programma. Zijn speelse invallen, onconventionele manier van presenteren en vooral zijn versjes streelden de oren van de luisteraar.

Eigen eiland

Een jaartje geleden werd Vroege Vogels onderscheiden met de prestigieuze Zilveren Reissmicrofoon. Het was niet de eerste beloning die het programma ontving voor zijn bijdragen aan een betere leefwereld. In 1994 kreeg het van het Prins Bernhardfonds maar liefst 100.000 gulden. Joost: "In dat jaar speelden we voor Sinterklaas. Het was natuurlijk niet de be-

Links: Allereerste groepsfoto Vroege Vogels in 1980. V.l.n.r. Midas Dekkers, Carla van Lingen, Joost Huijsing, Hilda Winninghof, Theo Richel, Nico de Haan. Zittend: Ingrid Timmer, Wim Hoogendoorn

Rechts: Opening van het Vroege Vogels Bos in Almere (april '89)

doeling dat het geld besteed zou worden aan het programma. Het grootste deel ging naar projecten buiten de deur die zich richtten op natuur en milieu." Zo verscheen in het natuurgebied

Carla van Lingen en Joost Huijsing

Links: VARA RK4 live Vroege Vogels met Carla, Joost en technicus Rien Otterspeer

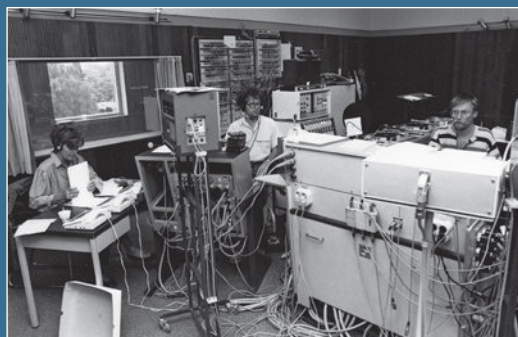
Rechts: Carla aan boord van Greenpeace Sirius in 1987

Ackerdijkse Plassen bij Pijnacker een vogelkijkhut, kon een boekje worden

gesponsord van een bioloog met een diepgravend onderzoek naar het kelderkreeftje en werd het programma eigenaar van een heus eiland.

Het ligt in de Oerdelta op de grens van Duitsland en Polen.

Carla en Joost zijn er een paar keer wezen kijken. Het ligt op drie uur zeilen van het vasteland. Joost: "Vroeger was het militair terrein. Na de val van de Muur werd het niet meer gebruikt. Er stond een boom waarop een zee-

arend zat. Hij was de enige bewoner van het eiland. Zijn soort werd met uitsterven bedreigd. Dat tij is gekeerd." Inmiddels zijn de eigendomsrechten van het eiland overgedragen aan de Poolse afdeling van een Europese non-profit organisatie voor kustbehoud.

Zuiden des lands

Carla, geboren in Weert, groeide op in het Limburgse heuvelland, in Meerssen. Haar vader was architect. Al vroeg trok hij er met haar op

de fiets op uit. "Hij leerde me kijken naar het landschap en luisteren naar de vogels." VARA's Wim Kayzer wees haar de weg naar Hilversum en werd haar leermeester. "Hij nam me bij de hand."

'Als jullie het *beter* weten, dan ga je het maar *zelf* doen'

Kayzer werkte in de jaren zeventig mee aan Z.I., een goed beluisterd programma met gesprekken, documentaires en reportages op zaterdagochtend. Carla's pionierswerk als verslaggever

bij de regionale omroep van Limburg viel hem op. "Ik maakte reportages over de mijnsluitingen die toen in volle gang waren."

Of ze niet wat voor Z.I. kon gaan doen, was de vraag van Kayzer. Zo werd ze correspondent voor de VARA in het zuiden des lands. "Ik heb de kans gekregen en gegrepen."

Aan de Heuvellaan ontmoette ze ook de journalist Feike Salverda. Hij was streng voor haar. Haar bijdrage over een mogelijke staking bij de vrijwillige brandweer in Noord-Limburg ging direct in de prullenbak. "Ze staken of ze staken

niet. Aan een mogelijke staking hebben we niets," zei Salverda. "En dan praten ze ook nog met zo'n zachte 'g'."

Feike was een hork, zegt Carla. "Een man van actie, actie, harde actie. Maar hij kon het wel." In Limburg en verder naar het zuiden viel trouwens in die jaren het nodige nieuws te halen. "Born kreeg een nieuwe DAF-fabriek, in België stortte een champignonrot in, bij het chemieconcern DSM was er van tijd tot tijd een ontploffing."

Learning by doing. Het werd een harde leerschool. Met wijze lessen en goed resultaat. Toch onderbrak ze haar freelance-werkzaamheden bij de radio voor korte tijd. Maar zoals het wel vaker gaat, soms herinnert zich iemand jouw bestaan. Carla: "In 1975 kwam de klassieke muzikzender Hilversum 4 in de lucht. De programma's mochten ook informatieve onderwerpen brengen. Dat kon wel wat voor mij zijn, bedacht Wim Kayser en zo keerde ik terug bij de VARA." In 1978 stapte ze over naar Vroege Vogels om er nooit meer weg te gaan.

'Wegwezen of blijven'

Ook voor Joost was Radio 4 de opstap naar een vaste baan bij de radio. Samen met Jan Roelands, wiens prachtige stem nog naklinkt in het geheugen van oudere omroepmedewerkers, maakte hij documentaires. Over linkse en rechtse dictaturen en de Amerikaanse verkiezingen. Via deze route belandden Carla en hij bij het consumentenprogramma Keuren en Kiezen.

Joost is geboren en getogen in Hilversum. In een 'modern gezin', zoals hij het zelf noemt. Zijn vader was bedrijfsjurist, zijn moeder huisvrouw die op latere leeftijd receptioniste werd bij de Rutgers Stichting, een organisatie die zich richtte op seksuele voorlichting. Thuis op tafel lag Vrije Geluiden, de omroepgids van de VPRO. Het blad mocht blijven, ook nadat de VPRO zich los gemaakt had van de vrijzinnig-protestantse achtergrond en een progressieve koers ging varen. De familie Huijsing hoorde bij de Doopsgezinde kerkgemeenschap. Joost ging naar de zondagschool en naar catechisatie. Op zijn 14e vond hij dat het genoeg geweest was en verliet de kerk. De verplichte militaire dienst was evenmin aan

**'Wij stonden voor de deur
met een fles wijn.
Dat was niet nodig geweest.
Ivo de Wijs bleek een
bierdrinker'**

hem besteed. Dienstweigeraar wilde hij niet zijn. "Daar ben ik te schijterig voor. Maar ik werd ingedeeld bij de Geneeskundige Troepen en zou hospik worden. Ik wilde alles doen,

maar dat niet." Na drie maanden afzien ging de knuppel in het hoenderhok. "Ik wilde weg en moest me melden bij een psychiater. Hij liet me kiezen: wegwezen of blijven. Het bleek dat ook hij een dienstplichtige was. De eerste die 's

ochtends bij hem binnenkwam mocht kiezen." Het resultaat was dat hij nog diezelfde dag zijn plunjebaal kon inleveren bij de fourier.

'Telefoon voor Joost Huijsing'

Op zijn weg naar de VARA kwam ook Joost Feike Salverda tegen.

"In de tijd dat ik studeerde aan de School voor Journalistiek in Utrecht deed ik een klusje voor hem. Op het Instituut voor Sociale Geschiedenis pluisde ik in 1975 voor het 50-jarig bestaan van de VARA de krant Het Volk uit op leuke, interessante gebeurtenissen uit het geboortjaar van de VARA."

Net afgestudeerd werkte Joost in de VARA-kantine in lunchtijd aan zijn naamsbekendheid. "Je moet een beetje opvallen. Ik had

*Statieportret bij het
landgoed Boekesteyn,
VV jubileum 1994*

geen werk en dus geen cent te makken. Mijn vriend belde naar de VARA en dan riep de telefonist om dat er telefoon was voor Joost Huijsing. Als je dat een paar keer laat doen, weten ze dat je bestaat.”

Net als Carla heeft Joost een tijdje voor Hilversum 4 gewerkt.

Milieubewust wonen

Carla en Joost wonen sinds een jaar aan de rand van het natuurreservaat Anna's Hoeve in Hilversum waar de straten vernoemd zijn naar vroegere omroep-coryfeeën. Naar mensen als Han Reiziger, Cor Steyn, Annie M.G. Schmidt, Harry Bannink, Rita Reys, Pim Jacobs, Tony van Verre, Herman Broekhuizen. Gezichten en stemmen uit het

‘Dat vind ik bijzonder. Dat we door straten lopen die genoemd zijn naar mensen met wie we gewerkt hebben’

en Joost. De gevels van de huizen zijn van hout, regenwater wordt opgevangen en koken op gas is er niet meer bij. Voor verwarming en warm water hoeven ze niet meer te betalen.

De zonnepanelen op het dak en de waterpomp in huis verschaffen de broodnodige energie.

Maux en Poé

Veel luisteren naar Vroege Vogels is er niet meer bij. Joost doet het oordopje van zijn draagbare radiootje nog

wel eens in als hij op zondag in alle vroegte de honden uitlaat op de Hilversumse heide.

Ze luisteren naar de namen Maux en Poé.

Maux is vernoemd naar het Franse plaatsje Carmaux in het zuiden van Frankrijk. “Hij liep daar in paniek op de weg tussen allemaal hard rijdende auto's. Een groot deel van onze vakantie hebben we gezocht naar zijn eigenaar, maar die vonden we niet. Zo is hij bij ons terecht gekomen. Toen zijn maatje overleed hebben we Poé geadopteerd.” Deze vriend van het huis leidde op het Spaanse eiland Gran Canaria een zwerfend bestaan. Door bemiddeling van de stichting Honden zonder toekomst vond hij bij Carla en Joost een warm onderkomen. In mei 2016 ging Joost met pensioen. Het heeft hem moeite gekost het werk achter zich te laten. Maar inmiddels went het. Carla mocht op haar 60e weg, in 2007. Dat vond ze best. “Ik had lang genoeg gewerkt.”

Groepsportret in VARA tuin met Ivo de Wijs en Inge Diepman in juni 1996

rijke verleden van de radio en televisie die niet vergeten mogen worden. Joost: “Dat vind ik bijzonder. Dat we door straten lopen die genoemd zijn naar mensen met wie we gewerkt hebben.”

Ook in een ander opzicht is het een bijzondere wijk. Er staan 23 milieuvriendelijke woningen die gebouwd zijn mede op initiatief van Carla

Iets te klagen?

Hebt u wel eens een klacht over uw pensioen gehad? Nee? Als dat wel het geval zou zijn, of worden, dan kunt u daar iets aan doen, want er is binnen elk pensioenfonds een klachten- en geschillenregeling, zo ook bij PNO Media. Nu zult u zich misschien afvragen: wat zou een klacht kunnen zijn, om over een geschil nog maar te zwijgen. Dit staat op de site van PNO Media;

althans de 'procedure'. Nu is misschien de vraag voor u wat zijn de onderwerpen waar u een klacht over zou kunnen hebben/krijgen. Nou, bijvoorbeeld, als u van mening bent dat het fonds tekort is geschoten met betalingen, of als u het niet eens bent met een inhoudelijke beslissing van PNO Media. In een dergelijk geval kunt u dan een klacht indienen.

Wilt u een stap verder gaan, dan bestaat er zelfs de mogelijkheid om een formele klachten- of geschillenprocedure te starten. Hierin worden binnen PNO Media de uitvoeringsorganisatie MPD en - in laatste instantie – de klachten- en geschillencommissie en het bestuur van het fonds betrokken. In een dergelijke commissie zit ook een lid van het VO (Verantwoordingsorgaan). De procedures hiervoor worden beschreven in de 'Klachten- en geschillenregeling' van het pensioenfonds. Deze kunt u vinden op de website van PNO Media. Over deze regeling heeft kort geleden het VO een positief advies uitgebracht aan het bestuur.

Bijna geen klachten

Binnen PNO Media zijn er de laatste jaren bijna geen klachten geweest. Ik heb voor u even proberen uit te zoeken welke er zijn geweest, maar dat viel niet mee. Ik bedoel natuurlijk: dat viel ontzettend mee. Bij de deelnemers van PNO Media is er de afgelopen jaren blijkbaar weinig te klagen geweest. In 2015 was er bijvoorbeeld een klacht over de wijze waarop het arbeidsongeschiktheidspensioen voor een deelnemer door het fonds is/wordt uitgevoerd. Een nog oudere klacht in 2014 ging over de wijze van informatieverstrekking na vaststelling pensioenaanspraken na echtscheiding. Lang geleden dus. De informatie vanuit PNO Media is sindsdien sterk verbeterd. Maar volgens publicaties van het blad

Pensioen Pro zijn er volgens de stichting 'Ombudsman Pensioenen' bij veel pensioenfondsen de afgelopen tijd toch problemen met de klachten en geschillen: *'Klachtenprocedure pensioenfondsen moet toegankelijker'*.

Onvoldoende duidelijk

Sommige pensioenfondsen maken deelnemers onvoldoende duidelijk hoe ze een klacht kunnen indienen, meldt de nieuwe Ombudsman Pensioenen, na onderzoek. Deze ombudsman (zij is een vrouw) is er ook voor u, als u er bij PNO Media niet uit zou komen. Er werden 140 websites onderzocht. Op slechts dertig daarvan is het makkelijk een klacht in te dienen, met heldere uitleg over de procedure (daar valt ook PNO Media onder). Op 25 sites staat niets. De rest zit er tussenin. Vaak beperkt het zich tot een klachtenreglement op de pagina 'downloads', soms staat de informatie achter een wachtwoord. "Fondsen moeten helder op hun site hebben waar deelnemers ongenoegen kwijt kunnen, zonder drempels", meent de directeur van de Ombudsman Pensioenen.

Beroepsmogelijkheden

Dat kan met een icoon of een knop '*Bent u ontevreden?*' En een duidelijke pagina waar je terecht komt, als je naar het woord '*klacht*' zoekt in de zoekfunctie. Fondsen zouden ontevreden deelnemers daarnaast ook eerder in de klachtenprocedure moeten brengen, ook als ze daar niet expliciet om vragen. "Soms bellen mensen drie of vier keer, maar komen ze toch niet in de procedure." Tot slot gebeurt het te vaak, zegt de directeur Ombudsman, dat fondsen deelnemers, na een afgewezen klacht, niet wijzen op de beroepsmogelijkheden: een gang naar de ombudsman of zelfs de rechter. De website van PNO Media is wel duidelijk hierin. Gaat u daar maar naar toe als u iets dwars zit, of een klacht denkt te hebben. U zou kunnen proberen een klacht in te dienen over het achterblijven van uw indexering of over die keer dat u gekort werd op uw pensioen. Maar ik denk dat dit géén klachten zijn waarmee u bij PNO Media terecht kunt. Maar... misschien ook wel... Weet u wat, ik ga het voor u proberen. De reactie hierop zal ik u te zijner tijd berichten.

Henk van der Horst

*De 'rollatorclub' van de VARA
bijeen op 1 mei van dit jaar*

*Cees Schreurs op het
Haarlemmerplein*

Over VGO'ers die na hun pensioen niet achter de geraniums zijn gaan zitten

Gids in heden en verleden van Amsterdam

Als Cees Schreurs het over 'Mokum' heeft, is dat liefkozend bedoeld. "Amsterdam is een heerlijke stad", zegt Schreurs. Dat gevoel wil hij met zo veel mogelijk mensen delen. Daarom is hij sinds zijn pensionering bij de VARA in 1993 gids in de stad waarin hij in 1937 werd geboren. Dat doet Schreurs meestal wandelend door de binnenstad, maar voor wie slecht ter been is houdt hij lezingen.

door Evert Kooij

De wieg van Cees Schreurs stond in een bovenwoning aan de Raadhuisstraat. Toen hij drie was, zagen zijn ouders hoe Duitse soldaten bezit van de stad namen. Dat ging nog langs de kleine Cees heen, maar al snel kreeg hij aandacht voor heden en verleden van Amsterdam.

Het resultaat is een grote feitenkennis en die draagt hij maar wat graag uit. Schreurs is zichtbaar voldaan als een bezoeker hem na een presentatie bedankt. "U heeft het goed gedaan." Aanleiding voor het compliment is een lezing over immigratie door de eeuwen heen, '2000 jaar vreemd volk in Amsterdam'.

We moeten niet denken dat migranten een nieuw verschijnsel zijn, zegt Schreurs. "Het is niet van gisteren dat mensen hier naar toe komen om te werken. Of omdat ze op de vlucht zijn."

In zijn laptop zitten nog elf andere onderwerpen waarover hij met behulp van een beamer presentaties geeft. Zoals de geschiedenis van het transport in de hoofdstad, de haven en de in Amsterdam geboren filosoof Spinoza.

Enorm opgeknapt

Schreurs is geboeid door de grote veranderingen die de stad heeft doorgemaakt in de ruim acht decennia waarin hij Amsterdammer is. Zeg hem niet dat vroeger alles beter was. "De stad is enorm opgeknapt." Dat is volgens Schreurs

begonnen met de stadsvernieuwing waarvoor de legendarische wethouder Jan Schaefer zich tussen 1978 en 1986 heeft ingezet.

De vele toeristen deren Schreurs niet. In tegendeel, hij is gevleid door de populariteit van Amsterdam. "Ik woon tegenover het Rijksmuseum. Daar zijn veel mensen, maar ze staan rustig in de rij. Op het Damrak moet je niet zijn, maar als je over de Nieuwezijds Voorburgwal naar het CS loopt, kom je bijna niemand tegen."

Rode rollators

Nederlands is niet meer de vanzelfsprekende taal tijdens de stadswandelingen. Dat maakt Schreurs niets uit, Engels en Frans zijn voor hem geen probleem. Maar op 1 mei kan Schreurs gewoon Nederlands spreken. Elk jaar op de Dag van de Arbeid is hij gids en gastheer voor een groep gepensioneerde VARA-medewerkers. "Ik noem het een schoolreisje", zegt Schreurs.

Hij heeft de traditie in 1993 in het leven geroepen samen met Maria Smit en de in 2017 overleden Letty Kosterman. Wat begon als 'De Rode Loper' is nu 'De Rode Rollatorclub'. Te voet door de stad gaat niet meer. "Tegenwoordig maken we boottochtjes, die we met een etentje afsluiten."

Wie met Cees Schreurs of een van de andere stadsgidsen door Amsterdam wil wandelen, kan zich opgeven bij 'Mee in Mokum'. Telefoonnummer 020 625 1390 (op werkdagen van 13.00 tot 16.00 uur). Of e-mailen naar gilde@meeinmokum.nl. Zie ook: gildeamsterdam.nl/wandelingen

Evert Kooij in gesprek met Cees Schreurs

PAUL JOHAN REIJMER, BURGEMEESTER (VAN HILVERSUM) EN MINISTER (VAN DE OMROEP), SPEELDE EEN CRUCIALE ROL.

De geboorte van het publieke bestel

door Govert van Brakel

In 2023 is het honderd jaar geleden dat de eerste omroep zich in Hilversum vestigde: de Hilversumse Draadloze Omroep (HDO). In zijn boek ‘De Radio van heel vroeger’ omschreef AVRO-programmamaker Jan van Herpen de eerste uitzending van de HDO, op 21 juli van dat jaar, als ‘de oerknal van de omroep’. Een treffende typering. Door de radio werd het slaperige dorp in het Gooi opgestuwd in de vaart der volkeren. In rap tempo kreeg de HDO gezelschap van andere omroepverenigingen.

MR. P.J. (PAUL) REIJMER, BURGEMEESTER VAN HILVERSUM

Burgemeester Paul Johan Reijmer (Renkum, 1882) van Hilversum wreef zich ongetwijfeld vergenoegd in de handen. De opkomst van de radio was goed voor het aanzien van zijn gemeente én voor de werkgelegenheid. Dat diezelfde omroep voor hem een hoofdpijdossier zou worden lag nog in de schoot van de toekomst verborgen.

Reijmer placht zijn achternaam te schrijven als Reyster, met een 'i-grec' in plaats van de officiële 'ij'. Hilversum heeft zich nooit het hoofd hoeven breken over de schrijfwijze van deze achternaam. Een straat is niet naar hem vernoemd. Het Gulden Boek van de gemeente heeft hij niet gehaald. Die glazen heeft hij in de Tweede Wereldoorlog ingegooid.

Emancipatieproces

Reyster werd begin 1922 van wethouder in Hilversum gepromoveerd tot burgemeester van het dorp, met dank aan zijn partijgenoot van de Rooms-Katholieke Staatspartij, jonkheer Ruijs de Beerenbrouck. De minister-president, tevens minister van Binnenlandse Zaken, schoffeerde met deze benoeming en passant de commissaris van de koningin in Noord-Holland, want Reyster stond niet op diens voordracht aan de regering.

De benoeming paste in het emancipatieproces dat de rooms-katholieken in Nederland na jaren van achterstelling doormaakten. Ruijs zelf was de eerste rooms-katholiek die

het tot minister-president bracht. Dat het oog van Ruijs op Reyster viel, was niet verwonderlijk. De heren kenden elkaar uit Den Haag waar Reyster een tijdje volksvertegenwoordiger was geweest.

Burgemeester met een rafelrandje

Als burgemeester voelde hij zich als een vis in het bestuurlijke water. Hilversum groeide en bloeide. Meer inwoners, meer amb-

tenaren. Reyster legde de eerste steen voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis, het architectonische hoogstandje van bouwmeester Dudok. Ook was hij in 1928 gastheer van het onderdeel dressuur van de Olympische Spelen van Amsterdam. Trots leidde hij prins Hendrik rond over het sportpark van Hilversum.

Er was ook een donkere kant aan zijn bestaan. Reyster hield iets te veel van een stevige borrel en kon slecht met geld omgaan. In de loop van 1928 meldde hij zich ziek. Aan zijn zwager, notaris Luykx, vroeg hij om zijn huishouding op orde te brengen. Luykx was nog maar net klaar met de saneringswerkzaamheden toen Ruijs de

Beerenbrouck, in augustus 1929, opnieuw bij Reyster aanklopte. Hij had hem nodig voor zijn louter uit confessionele bewindslieden bestaande derde kabinet. Of hij minister van Waterstaat wilde worden, van het departement waar ook de omroep onder viel.

AVRO- oprichter en directeur Vogt zwaaide Reyster in zijn omroepgids uit. Hij had Reyster leren kennen als een

~ Hoewel geen lid van de NSB werd Reyster diep in de oorlog iets te vaak gezien in fout gezelschap ~

bekwaam en beminlijk man, zei hij. "Wij hebben bij hem steeds een vriendelijk en welwillend oor gevonden wanneer er omroepbelangen te bespreken vielen (...) Meer dan eens heeft hij zijn waardering uitgesproken voor de arbeid van de AVRO, die de naam van zijn stad in heel Europa een goede klank bezorgde". Van die vriendelijke woorden zou Vogt grote spijt krijgen. De minister en de omroepdirecteur werden bittere vijanden.

Verdeling van zendtijd

Kort voor Reymers' aantreden als bewindsman had de volksvertegenwoordiging ingestemd met de oprichting van een Radoraad. Die raad ging bekijken hoe de beschikbare zendtijd eerlijker onder de omroepverenigingen kon worden verdeeld. Ons land had destijds twee zenders, een in Hilversum en een in Huizen. Er waren twee frequenties beschikbaar, een korte en een lange golf. De meeste zendtijd werd in beslag genomen door de AVRO. Wat overbleef ging naar NCRV, KRO, VARA. De kruimels waren voor de VPRO. De eenvoudigste oplossing zou zijn om elke omroep een eigen zender te geven, maar dat was niet mogelijk. Frequenties werden internationaal verdeeld en meer dan twee ethergolven zaten er voor 'Hilversum' niet in. Willem Vogt hield zijn hart vast. Bij de herverdeling van zendtijd kon er maar één

verliezer zijn en dat was hij. Met ruimhartige hulp van het dagblad De Telegraaf mobiliseerde hij de publieke opinie.

~ Willem Vogt hield zijn hart vast. Bij de herverdeling van zendtijd kon er maar één verliezer zijn en dat was hij ~

Via deze krant en zijn eigen Radio Bode, waarvan hij hoofdredacteur was, organiseerde hij tussen maart en mei 1929 een volkspetitionnement, een handtekeningenactie om de minister, dan nog de anti-revolutionair Van der Vegte, onder druk te zetten. Meer dan 450.000 mensen tekenden het volkspetitionnement. Met Vogt eisten zij voor de AVRO "een volle week zendtijd,

op een eigen zender en op de beste omroepgolf".

De handtekeningen, verpakt in 457 dozen die voorzien zijn van een klein AVRO-vlaggetje, gingen per autocolonne van de verzamelplaats aan het Stadionplein in Amsterdam naar Den Haag. Een zware delegatie van het AVRO- bestuur en directeur Vogt boden de vracht aan de minister aan. Voor de eerste maal in de geschiedenis van de omroep stonden omroepbestuurders boos op de stoep in Den Haag. Inhoudelijk hield de minister zich op de vlakte. Hij zocht "voorgezicht door de Radoraad, naar een oplossing die allen voldeed". Ondertussen beleegde de AVRO in het gehele land protestbijeenkomsten.

Gerbrandy

Aanvankelijk had de raad, naar goed Nederlands gebruik samengesteld uit vertegenwoordigers van alle zuilen, in meerderheid wel sympathie voor het standpunt van de AVRO. De om-

roep was algemeen van aard, hoorde niet zoals de andere bij een geestelijke of maatschappelijke stroming en was zonder twijfel de best georganiseerde vereniging met de meeste leden van allemaal en met de dikst gevulde portemonnee. De luistervinken, al 170.000 in getal, betaalden trouw hun contributie.

Maar dan roert zich Pieter Sjoerds Gerbrandy, een gereformeerde advocaat uit Friesland, lid van Gedeputeerde Staten aldaar namens de Anti-Revolutionaire Partij. De latere oorlogspremier betoogde dat NCRV, KRO en VARA zich net zo goed als de AVRO willen richten tot het gehele volk. Je kan wel 'neutraal' zijn of 'algemeen', maar dan ben je als omroep nog niet 'nationaal', betoogde hij. Het gevolg van zijn stellingname was dat de raad een meerderheidsadvies uitbracht dat op de AVRO-lijn zat met daaraan vastgeniet het standpunt van de Gerbrandy-minderheid om AVRO, NCRV, KRO en VARA ieder evenveel zendtijd te gunnen.

Nationale omroep

Aan de net aangetreden Reymer de taak om de knoop door te hakken, maar nog voordat de minister langs officiële weg te weten kwam hoe de adviezen luidden stonden ze al in de krant. De primeur was voor het liberale Algemeen Handelsblad. De krant liet er geen twijfel over bestaan wie zij steunde in deze kwestie. 'Politiek lapwerk', 'een product van zieligste zotheid', en: 'schotjesgeest'. De Telegraaf "Ook van de ether heeft de politiek zich meester gemaakt", klaagde de krant. "Tot in de huiskamer begeert zij buit, wenst zij de na de werkdag vermoeide man en diens gezin te vervolgen met de propaganda voor een partijprogram". Over steun in de publiciteit hoefde een zeer ontstemde Vogt zich geen zorgen te maken. Ook in zijn eigen Radio Bode beet hij van zich af. De AVRO moet kapot en dat is de schuld van NCRV, KRO en, op hun bagagedrager, de VARA.

De kleine VPRO die langs de zijlijn moest toekijken hoe de strijd om de macht zich ontwikkelde, zei tegen wie het horen wilde dat zij onverkort voorstander was en bleef van één nationale omroep. De minister beschikte anders

en volgde het advies voor een evenredige verdeling van de zendtijd. Met ingang van 1 juli 1930 was de AVRO de helft van haar zendtijd kwijt. Sloperswerk, roof, onrecht, boosheid, rouw, teleurstelling. In zijn verenigingsorgaan kwam Vogt woorden tekort om zijn afschuw uit te spreken. Veel steun in de volksvertegenwoordiging kreeg hij ondertussen niet. De liberaal mr. G.A. Boon wierp nog wel een reddingsboei, maar een motie om de AVRO tegemoet te komen haalde het bij lange na niet. De confessionele regeringspartijen, aangevuld met de stemmen van de socialistische oppositie, stemden tegen de motie. De Staatkundig Gereformeerde Partij was ook tegen, maar niet vanuit het oogpunt om de AVRO te dwarsbomen. De partij vond de radio een duivels medium.

Eerlijk delen

Het Zendtijdenbesluit kan worden gezien als het geboortebewijs van het publieke bestel. Voor de eerste maal in de geschiedenis van de radio had 'Den Haag' de lakens uitgedeeld. De toon voor de toekomst was gezet.

De AVRO moest de zender in

Hilversum eerlijk delen met z'n rooie vijanden. NCRV en KRO zonden vanaf 1 juli 1930 uit via de zender in Huizen. Om het kwartaal wisselden de aan elkaar gekoppelde omroepen van zender. De ene mast leverde namelijk een betere geluidskwaliteit dan de andere. Ook de VPRO kreeg een bescheiden plek.

NCRV, KRO en VARA bejubelden de overwinning. Ze dankten de minister - en minus de VARA - ook God.

Ultieme poging

Hoewel Vogt het gevecht had verloren, legde hij zich (nog) niet neer bij de nieuwe werkelijkheid. Hij deed een ultieme poging het tij te keren en mobiliseerde opnieuw met hulp van De Telegraaf zijn luistervinken en wie hem maar wilde steunen.

Op zaterdag 6 september 1930 zag het sportterrein Houtrust in Den Haag zwart van de mensen. Meer dan honderd-duizend demonstranten gaven gehoor aan de oproep. Het werd de eerste omroepdemonstratie tegen Haags beleid.

~ Op zaterdag 6 september 1930 zag het sportterrein Houtrust in Den Haag zwart van de mensen. Het was de eerste omroepdemonstratie tegen Haags beleid ~

Nooit eerder zag Nederland zov eel automobielen bij elkaar, schreven de kranten verbaasd in hun verslag. Maar het verzet, ondersteund door gloedvolle toespraken die werden afgewisseld met opgewekte samenzang onder leiding van AVRO-dirigent Nico Treep, had geen enkel resultaat.

Dronkenman die schulden maakt

Ondertussen waren de verhoudingen tussen minister Reymer en de AVRO volledig verziekt. Ze spraken niet meer met elkaar. In de maanden die voorafgingen aan de behandeling van het Zendtijdenbesluit door het parlement lag het vroegere privéleven van de bewindsman uit zijn Hilversumse periode op straat. Een dronkenman die schulden maakt. Geen wonder dat hij overspannen raakte en vlak voordat hij minister werd een tijdje geen burgemeester van Hilversum kon zijn, klonk het in de krant en op straat. Bij paleis Het Loo, waar hij op audi entie ging bij de koningin, trof hij boze luistervinken. Bij de feestelijke opening van de rijksweg Amsterdam-Het Gooi bleef hij weg toen hij hoorde dat de AVRO luistervinken optommelde voor een demonstratie.

Kort na zijn vertrek in 1933 als minister werd Reymer benoemd tot burgemeester van Roermond. Hoewel geen lid van de NSB werd hij diep in de oorlog iets te vaak gezien in fout gezelschap. Het kostte hem na de bevrijding zijn koninklijke onderscheiding en zijn pensioen. In slechts vijf regels meldde de krant in 1952 zijn overlijden. Het Zendtijdenbesluit werd niet genoemd. Hilversum is hem vergeten.

Bronnen

- De Radio van heel vroeger, Jan J. van Herpen, Flanor Hilversum, 2001
- Radio Bode AVRO, diverse nummers 1929, 1930
- Een leven met radio, de belevenissen van een strijdbaar radioman Willem Vogt, Uitg. Semper, Apeldoorn 1973
- NCRV Radio Gids, diverse nummers 1930
- NCRV jubileumboek 1969, hoofdstuk Zendtijdbesluit
- VARA, biografie van een omroep, Huub Wijfjes, Uitg. Boom Amsterdam, 2009
- Omroep in Nederland, 75 jaar medium en maatschappij 1919-1994, redactie Huub Wijfjes, uitg. Waanders Zwolle, 1994
- Eigen Meester Niemand's Knecht, Het leven van Pieter Sjoerds Gerbrandy, Cees Fasseur, Uitg. Balans, 2014
- www.parlement.com (Reymer)
- historici.nl (W.J.M. Klaassen, Reymer)
- delpher.nl (De Nederlandsche radiowetgeving geschiedkundig ontwikkeld, proefschrift van mr. dr. A.A.M Enserinck, 1933)
- Het nieuwe wonder, over het ontstaan van het Nederlandse omroepbestel 1919-1930, doctoraalscriptie 2006 van Joep van der Wiel, Universiteit Utrecht

Dankbetuigingen

Wat een verrassing! Ter gelegenheid van mijn bijzondere verjaardag ontving ik van PNO een bos bloemen en van VGOMedia een VVV-bon. Mijn hartelijke dank!

Nel Bouman, Lelystad

Hierbij bedank ik VGOMedia voor de VVV bon en PNO voor de mooie bos bloemen die ik op mijn 75e verjaardag heb ontvangen.

Hans Voorthuis, Hilversum

Je wist dat de dag zou komen, de dag dat je 75 jaar werd. De bos bloemen van PNO was prachtig, sterker nog, hij stond er na bijna twee weken nog steeds fris en fruitig bij. Ook de bon van VGOMedia is in dank aanvaard.

*Bob en Hillie Jansen (NOB),
Nederhorst den Berg*

Op 31 maart vierden we onze 50e trouwdag. Al aan het begin van de dag werden we verrast door een prachtig boeket bloemen van PNO. We beleefden een mooie dag met (klein)kinderen, familie en vrienden. Dank voor de attentie.

Auke en Tjitske Lemstra, Driebergen

Aan mijn verjaardag wilde ik eigenlijk geen aandacht besteden want mijn ouders, die daarvan de oorzaak zijn, zijn al lang geleden ontslapen. Edoch, VGOMedia en PNO lijken het eeuwige leven te hebben en stuurden mij een cadeaukaart en een enorme bos bloemen waardoor ik eraan herinnerd werd dat ik op die verjaardag 31046 dagen (1020 maanden) aan het leven ben geweest en waarmee ik nog zo lang mogelijk door zou willen gaan. De bloemen heb ik, na de verpakking verwijderden en afsnijden, in twee vazen moeten zetten en de cadeaukaart hoop ik te benutten voor de aanbetaling van een grotere vaas voor over vijf jaar.

Joost Tholen (85), Amsterdam

Hierbij wil ik u hartelijk danken voor de prachtige bos bloemen en cadeaubon ter ere van mijn 85e verjaardag. Ontzettend leuk om ieder jaar weer te mogen ontvangen.

Ger Zaadnoordijk, Laren

Graag wil ik VGOMedia bedanken voor de VVV-cadeaukaart en PNO voor de prachtige bos bloemen ter gelegenheid van mijn 75e verjaardag. Wat een fijne verrassing!

Ralf Dragstra, Huizen

80 jaar worden en dan ook nog als weduwe van een geluidstechnicus bedacht te worden met een VVV-bon, vind ik heel bijzonder. Ik dank u allen zeer hartelijk hiervoor, wat een verrassing. Ook een zeer hartelijke dank aan PNO voor de grote verrassing van een prachtig bos bloemen. Zeer attent.

Rini van der Grient-de Wit, Bilthoven

Clichés kloppen: Je weet dat je het kunt verwachten en toch was ik er door verrast. Dat prachtige boeket en de cadeaukaart t.g.v. mijn verjaardag. Hartelijk dank PNO/VGOMedia. Dit bewijs nog altijd een beetje te horen bij die vertrouwde omroepfamilie heb ik zeer op prijs gesteld. Dank dus voor deze attentie, maar zeker ook voor de inzet van uw medewerkers om deze traditie in stand te houden.

Hanneke Janiczak-Meijer, Hilversum

Mijn 80e verjaardag werd feestelijk opgesierd met een geschenkbon en een fleurige bloemengroet. Daarvoor mijn hartelijke dank aan VGOMedia en PNO Media Pensioenfonds.

Tom Sino, Relleu (Spanje)

Hartelijk dank voor de felicitatie en cadeaubon t.g.v. mijn 85e verjaardag, een verrassing!

Ria Timmermans, Voorschoten

Hartelijk dank voor het uitbundige bloemenboeket dat ik mocht ontvangen op mijn 80e verjaardag. Mooi dat het wederom een mooie herinnering blijft aan een geweldig omroepverleden.

Guido Paulussen, Maastricht

Nietsvermoedend, dat PNO ook aan mij gedacht had, vond ik op mijn 75e verjaardag een prachtig boeket bloemen in een emmer voor mijn deur staan; de volgende dag ontving ik ook nog eens een cadeaubon. Wat een plezierige verrassing. Hartelijk dank.

*Jantine de Jonge, vml. presentatrice
Van Gewest tot Gewest,
Schooltv Weekjournaal, Bilthoven*

Wat een leuke en mooie verrassing op mijn 75e verjaardag! Een prachtige bos bloemen en een VVV-cadeaubon werden bezorgd. Dank u wel voor deze leuke en gewaardeerde attentie.

*Peter van Latum (NOB Technical Services),
Loosdrecht*

Hartelijk dank PNO Media en VGOMedia voor het prachtige boeket bloemen en VVV-cadeaukaart ter gelegenheid van mijn 85e verjaardag! Ik heb dat zeer op prijs gesteld.

Henny van Manen-Aartsen, Ermelo

Langs deze weg wil ik bedanken voor de bos bloemen en de cadeau kaart voor mijn 75e verjaardag. Heel attent!

*Peter Poel (trombonist Radio Symfonie
Orkest), Harderwijk*

Op 26 mei 1959 ben ik getrouwd. Van PNO ontving ik bloemen met de felicitatie ter gelegenheid van de zestigjarige trouwdag. Mijn vrouw zou ze erg mooi gevonden hebben, ware het niet dat zij op 2 november 2018 is overleden.

Max Vreedenburg, Bussum

Alle machtig, ineens bereikte ik de 80! Verrassend was het zeker toen mij ter gelegenheid hiervan een een fleurig boeket voorjaarsbloemen en een VVV-cadeaubon werden bezorgd. Niets is vanzelfsprekend en daarom wil ik VGOMedia en PNO hartelijk bedanken voor deze door mij zeer gewaardeerde attenties.

Leo Schiltmans, Blaricum

Nieuwe leden

- K.C.M.M. van Hoof;
Amsterdam (VARA)
- J. Huijsing, Hilversum
(BNNVARA)
- E. Kooij, Swifterbant (NOS)
- Mw. A.H. Kuijters-de Waal,
Amersfoort (nabestaande)
- Mw. G.J.M. Tossaint,
Achterveld (nabestaande)
- Mw. A.A.M. de Feiter-Jongkind,
Almere (Teleac-NOT)
- R. Bakker, Kropswolde (RTV
Noord)

Overleden VGOMedia-leden

Februari

24 R. van Geens (4 okt 1936), 27 A.M.
Bune (8 okt 1933)

Maart

1 P. van Gestel, (3 aug 1937), 4 H.J.
Roekamp (1 nov 1944), 6 C.A. Niessen
(6 mrt 1924), 6 mw. H.J. Janssen-Schim-
mel (3 jun 1943), 9 mw. H.B. van
Poelgeest-Hogendoorn (13 sep 1921),
13 W.B. Burgers (25 jul 1932), 17 F.C.H.
Slangen (17 mei 1943), 18 A. Vink (16
dec 1946), 28 mw. J.F.M. Elders (26 jul
1925) 31 C.J. van Maasdam (29 jul
1928)

April

1 A. Herstel (10 sep 1935), 3 J.C. van
Houten (20 jul 1944)

Puzzel

Sportzomer puzzel

Met de WK dames voetbal, Wimbledon en de Tour de France, komen de sportliefhebbers onder ons aan hun trekken deze zomer. Wij doen er nog een schepje bovenop met deze woordzoeker, waar namen van vele deelnemers zijn verborgen. Zoek deze op, plaats de overgebleven letters in de hokjes en er komt een sportieve uitspraak tevoorschijn.

Uw oplossing kunt u tot uiterlijk 19 juli 2019 opsturen naar de puzzelredactie, Louis van Hattem, Bijenmeent 10, 1218 GB Hilversum of via e-mail naar lvanhatter@upcmail.nl, met vermelding van uw naam, adres en woonplaats.

Uit de goede oplossingen worden drie prijswinnaars getrokken, die beloond worden met een cadeaubon van € 10,-

VVV-cadeaukaart: maak 'm binnen 3 jaar op

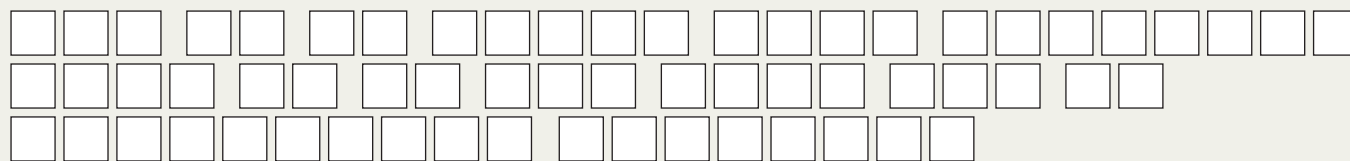
Veel leden van VGOMedia hebben al een nieuwe VVV-cadeaukaart ontvangen vanaf hun 75e verjaardag. Voorheen waren deze van papier, maar nu zijn ze van kunststof. Deze kaarten zijn onbepert geldig, maar... In de kleine lettertjes van de voorwaarden van de VVV-Cadeaukaart staat in artikel 7.4 : "De cadeaukaart is onbepert geldig. Intersolve EGI brengt vanaf drie jaar na activering van de cadeaukaart jaarlijks een beheervergoeding van 6,00 euro in rekening, die telkens aan het begin van het jaar ten laste wordt gebracht van het tegoed."

Met andere woorden: als je de bon niet gebruikt moet je na drie jaar elk jaar 6 euro betalen voor het feit dat het tegoed wordt beheerd. Zo wordt uw cadeaubon 'opgegeten' als je de kaart in de la laat liggen.

Avermaet (Greg van) Martin (Tony)
 Barty (Ashleigh) Medvedev (Daniil)
 Beerens (Lineth) Mertens (Elise)
 Bertens (Kiki) Miedema (Vivianne)
 Cecchinato, Marco Mollema (Bauke)
 Cilic (Marin) Monfils (Gael)
 Dekker (Anouk) Most (Liza van der)
 DelPotro (J. Martin) Nadal (Rafael)
 Djokovic (Novak) Osaka (Naomi)
 Dongen (Merel van) Pelova (Victoria)
 Donk (Daniëlle v/d) Pliskova (Karolina)
 Dumoulin (Tom) Raonic (Milos)
 Federer (Roger) Roglic (Priomz)
 Fognini (Fabio) Roord (Jill)
 Froome (Chris) Sanden (Shanice v/d)
 Gendt (Thomas de) Spitse (Sherida)
 Gesink (Robert) Stephens (Sloane)
 Geurts (Loes) Tennis
 Goffin (David) Thiem (Dominic)
 Gragt (Stefanie v/d) Thomas (Geraint)
 Groenen (Jackie) Tsitsipas (Stefanos)
 Groenewegen (Dylan) Tsonga (Jo-Wilfried)
 Haase (Robin) Veenendaal (Sari v.)
 Halep (Simona) Verdasco (Fernando)
 Isner (John) Voetballen
 Jansen (Renate) Wawrinka (Stan)
 Kaagman (Inessa) Wellens (Tim)
 Kerber (Angelique) Wiegman (Sarina)
 Kerkdijk (Danique) Wielrennen
 Keys (Madison) Williams (Serena)
 Kop (Lize) Wozniacki (Caroline)
 Kreek (Michel) Zverev (Alexander)
 Kruijswijk (Steven)
 Kvitova (Petra)
 Leeuwinnen
 Lunteren (Desiree v.)
 Martens (Lieke)

F	O	G	N	I	N	I	A	N	E	G	E	W	E	N	E	O	R	G	Y			
C	I	M	E	D	V	E	D	E	V	S	L	M	S	A	G	N	O	S	T			
E	K	E	R	K	D	I	J	K	D	N	T	N	I	T	R	A	M	A	W	R		
C	C	S	N	Y	E	T	S	N	E	R	E	E	B	J	E	V	E	M	A			
C	A	T	A	P	S	H	Y	A	R	U	D	D	E		E	L	O	S	B			
H	I	E	M	E	T	I	E	S	E	E	P	E	O	R	L	L	R	T	W			
I	N	P	G	L	I	E	K	R	T	G	N	M	M	E	L	N	C	N	I			
N	Z	H	A	A	P	M	O	N	I	E	A	N	E	E	T	I	I	E				
A	O	E	A	H	S	O				U	B	E	S	M	G	T	E	L	L			
T	W	N	K	O	R	S				L	T	O	A	N	G	N	S	G	U	R		
O	I	S	E	D	C	H	A	A	S	E	F	O	E	P	E	N	O	O	E			
S	L	T	B	M	C	S	O	M	K	E	D	T	L	C	N	I	R	M	N			
A	L	S	E	K	I	K	A	J	O	A	E	I	T	I	N	J	W	U	N			
P	I	L	R	V	N	K	O	D	E	H	S	O	D	V	I	O	K	D	E			
I	A	I	T	I	O	N	R	P	R	K	T	O	N	O	W	M	K	I	N			
S	M	F	E	T	A					U	O	E	E	T	E	K	U	A	E	M	N	
T	S	N	N	O	R					V	I	J	E	V	C	G	O	E	R	R	T	E
I	S	O	S	V	G	R	A	G	T	S	I	R	D	J	E	T	B	N	L			
S	I	M	J	A	N	S	E	N	D	L	W	E	E	D	L	E	E	I	L			
T	N	K	N	I	S	E	G	S	I	P	L	I	J	K	R	Z	N	R	F	A		
S	N	E	T	R	E	M	E	C	L	A	R	N	K	V	E	S	E	F	B			
D	E	L	P	O	T	R	O	G	D	E	O	L	E	O	S	D	B	O	T			
E	T	A	K	N	I	R	W	A	W	D	M	R	R	O		E	E	G	E			
K	E	E	R	K	R	E	N	S	I	I	E	G	E	M	O	O	R	F	O			
L	A	A	D	N	E	N	E	E	V	V	E	P	E	L	O	V	A	N	V			

Idee, ontwerp en uitvoering: Louis van Hatten

De oplossing van de puzzel in het april-nummer:
Een vreemde taal komt in je hoofd, je eigen taal komt in je hart

De prijswinnaars:

W. (Wamp) Posno, Amstelveen. Henderkien Slim, Hilversum. Nick de Weerd, Blaricum

VRIJDAG 27 SEPTEMBER 2019

Café Zimmermann

J.S. BACH Brandenburgs concert

TELEMANN Concert voor 4 violen

J.S. BACH Concert voor hobo, viool en strijkorkest

TELEMANN Concert voor altblokfluit, fagot en strijkorkest

J.S. BACH Concert voor klavecimbel en strijkorkest

TELEMANN Concert voor viool cello trompet en strijkorkest

VRIJDAG 08 NOVEMBER 2019

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

Peter Dijkstra dirigent

Elsa Benoit sopraan

FAURÉ Pavane

POULENC Gloria

KLEPPE Spirit of Mustafa (wereldpremière)

STRAVINSKY Psalmensymfonie

VRIJDAG 20 DECEMBER 2019

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

Jan Willem de Vriend dirigent

Ruby Hughes sopraan

Beth Taylor alt

Matthew Swensen tenor

Henning von Schulman bas

Henk Neven bas

MENDELSSOHN Vijfde symfonie 'Reformatie'

MENDELSSOHN Christus

MOZART Krönungsmesse KV 317

VRIJDAG 14 FEBRUARI 2020

Groot Omroepkoor

Pianoduo Scholtes & Janssens

Peter Dijkstra dirigent

Sarah Brady sopraan

Sebastian Wartig bariton

BRAHMS Ein deutsches Requiem

VRIJDAG 10 APRIL 2020

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

James Gaffigan dirigent

Jennifer Davis sopraan

Aigul Akhmetshina alt

Edgaras Montvidas tenor

Jan Martinik bas

DVORÁK Stabat Mater

Geniet van de bijzondere serie Religieuze muziek

Café Zimmermann

Elsa Benoit

Jan Willem de Vriend

Scholtes & Janssens

James Gaffigan

- Serieprijis € 129,-
- 4 concerten + 1 extra concert
- in TivoliVredenburg
- aanvang concert 20.15 uur / inleiding 19.30 uur
- inclusief inleiding pausedrankje garderobe en programmaboekje

Online reserveren via www.tivolivredenburg.nl/avrotros-religieus

